

Masaryk

Týdeník věnovaný českým zájmům v Polsku.

Rukopisy se nevracejí.

ADRES REDAKCJI:
KWASILÓW - CZESKI

Veliké zlo je, že žijeme v myšlence, co řekne o mně soused. Ale o to běží, mít svůj úsudek, svoji osobnost, individualitu. Odhcdlejme se býti svými

T. G. Masaryk.

Odstraňme bolest!

Ostřím učiněna, zaceli se rána, odrostou lesy, podťate sekerou; ale slovo lidské jak jed působí: slovem zadanou ránu nic nezacelí.
(Ruská moudrost.)

Byl by život o mnoho krásnější, půvabnější a o mnoho radostnější by se žilo a pracovalo, kdyby lidé si svůj život navzájem neotravovali. Vidíme, to takřka každodenně, že ten nebo onen člověk pojedncu, zdá se že z ničeho nic, je dopálen na celý svět, v ničem nenachází uspokojení a ztrácí chuť ne jen k práci, ale doslovně i k životě.

Zajímavo by bylo vyšetřiti, co nejvíce znechucuje lidem život. Kdybychom takové vyšetřování prováděli, přesvědčili bychom se, že zde častým původcem roztrpčení bývá nemístné a jizlivé pronesené slovo lidské.

Není člověk ten, aby se zachoval lidem všem. To je odvěká moudrost. Nezachová-li se však sebeideálnější člověk třebaš tomu poslednímu v lidské společnosti, tu tento snaží se kde jakým způsobem daného člověka zlehčiti, očerniti a pomluvíti. Těmto věcem se nevyhne takřka žádný veřejný pracovník, který svou práci věnuje ve prospěch lidu. Nehledí se na d bro, veřejným pracovníkem vykonané, neoceňuje se jeho práce, ale naopak, všemožně se šťárá a vyhledává sebemenší věc, která měla být prý jinak vykonaná. A právě tato maličkost, uměle zveličena a roztroubena, bývá častou příčinou mnohých trpkých chvil lidí veřejně pracujících. —

Tak bývá ve společnostech, ale podobně bývá i v úzkém kruhu rodinném.

Lidé nejsou ještě tolik vychováni, aby dokázali přátelsky žít, třebaš i v úzkém kruhu rodinném, a nebo s nejbližšími sousedy. I zde často dochází k mrzutostem a hněvům zase jen k vůli maličkostem, o nichž by rozumný člověk ani nehovořil. Pouze lidská jízlivost hledá příčiny, jimž možno ranit; člověk rozumný se povznáší výše a nesníží se k tomu, aby úmyslným slovem ranil. Často i tak zvaná trpká pravda, která prý se nerada slyší, se může říci ale jest ji lépe říci přímo do očí, než přes několikerá ústa, neboť pak na původní pravdě zůstane

málo; mnoho bude přidáno a zveličeno.

Chce-li člověk zůstat ušetřen od lidských jazyků, nesmí na ně příliš reagovati. „Chceš-li moudrým mužem slouti, dej řečeno mimo se pouti“ praví staročeské přísloví. Pravda, mnoho se přijde také vytrpěti, chce-li člověk na všechny urážky mlčet, ale třeba se k tomu silně niterně obrnit.

Máme-li před sebou jistotu pravoty své věci, hledme si klidně svého a

vzorným činem dávejme příklad jiným.

Učme lid žíti pravdivě, lidsky. Začneme ve svém nejbližším okolí, od rodiny, sousedů, obce. Ukažme na směr-nice nového života, života povzneseného nad malichernosti všedních dnů. Neotravujme si život mezi sebou, neboť ten život jest veliký dar a musí být vykořisťován k úkolům velkým a krásným, směřujícím k lepšímu budoucnu lidstva.
J. — lk.

Osvětová hlídka.

Zajímavosti ze světa ryb.

Losos-činúk z tichomořských vod je bojovný obr, který skýtá sport přechetným rybářům; dělá pravé zázraky, přeskakuje zpěněné vodopády a je příkladem nejpodivnějšího způsobu rozmnožování a nejsmutnějšího životního konce jaký jen příroda zná.

Činúk je důkazem toho, jak některé ryby mohou dosáhnouti ohromných rozměrů. Ryba na rozdíl od ptáků a ssavců roste tak dlouho, jak žije. Losos pravidelně dospívá ve čtvrtém roce, načež se vrací do řek, aby se vytěl a zahynul ve vodách, kde se zrodil. Ale známe mnoho ptáků a ssavců, kteří se každého roku nepáří a nelze uvěřit, že by totéž neplatilo o rybách. Proto když činúk propásne správnou dobu ke tření, vrátí se do řek až pátého roku jako nezvykle veliký losos.

Tahy lososů ke tření nenastávají ve všech řekách ve stejnou dobu. Je podivné, jak se losos přizpůsobuje předem vyvolené řece, což ukazuje, že jeho rod je rozštěpen na velké množství kmenů, z nichž každý žije na jiné řece. Tah každého kmene začíná podivuhodně právě v době, kdy jeho vyvolená rodná řeka je v nejlepším stavu pro kladení jiker — což nezávisí jen na stavu vody, nýbrž i na její teplotě.

V celé přírodě nelze najít podivnější pouti než je tah činúka proti proudu řek a bystřin. Pohání ho podivuhodný pud, který ho přivádí po několika letech právě do té bystřiny, v níž spatřil světlo světa. Nutno obdivovat zázračnou vitalitu tohoto zvířete, jež dovede se drát tisíce mil proti proudu s prázdným žaludkem, překonávajíc téměř nepřemožitelné pře-

kážky — je to prostě nepochopitelné pro každého, kdo to opravdu neviděl.

Zázračné plavecké výkony a skoky činúka ve zpěněných vírech, peřejích a vodopádech jsou prostě úžasné a dokazují, že ovládá svůj živel stejně mistrovsky jako racek vzduch. Tento veliký losos je těžší než voda — mrtev klesá ke dnu jako kámen — právě jako pták je těžší vzduchu, a třebaš je vyzbrojen pouze krátkými ploutvemi, dovede jich užívat jako racek křidel; jeho mohutný ocas má sílu ocelové pružiny, která ho pohání jako torpedo a vymrštjuje vysoko do vzduchu. Možno věřit, že stejně dobře ovládá vodní proudy jako racek vzdušné a dovede proti nim plout stejně lehce, jako racek proti větrné smršti.

Způsob, jakým se bez námahy vrhá proti zelenému přívalu vod, je čirým kouzlem a nelze jej snad jinak vysvětlit, než právě kouzlem. A což ty jeho skoky! Když dospěje ke zdánlivě nepřekonatelné peřeji, odpočívá pod ní v ouplavu a náhle se vymršť do vzduchu, do výše půl druhého metru. A znovu a znovu se rvavou neústupností buldoga zkouší se vymrštit do nepřekonatelného vodopádu. Jestliže tam je nějaká postranní cesta, kterou našli jeho předkové, najde ji i on, nebo zahyne při pokusu.

Tato cesta proti proudu je pravým vyvrcholením lososova života. Překypuje silou a ctižádostí, přichází od moře, hýře barvami, máie červené maso prosyceno olejem, který, podobně jako u medvěda tuk, ho udržuje, když ničeho nepožívá. Posmívá se nebezpečí, které jej ohrožuje na všech
(Dokončení na str. 3.)

J. Vlk.

Ze vzpomínek na zesnulého presidenta Osvoboditele.

Na počátku r. 1919 za vlády atamana Petlury klonící se zjevně k principům bolševismu, když tato vláda nebyla sto zjednatí zákonnitý pořádek a obmeziti choutky našich sousedů na naše zařízení usedlosti a dobře vzdělaná pole, když i životy naše jakožto „buržujů“ byly ohroženy, v této kritické době vznikla u mnohých z nás myšlenka nutnosti organizace za účelem společné záštity a uhájení práv svých. Byl svolán zjezd zástupců českých obcí do Dubna. Tam bylo usneseno snažiti se navázati styky se starou vlastí — nyní samostatnou republikou Československou. Za tím účelem byla zvolena delegace, která se měla co nejdříve vypravit do Prahy, aby složila od Čechů z Volyně hold prvnímu presidentovi a prosila o vliv na tehdejší vládu ukrajinskou, aby nám dle možnosti zabezpečila občanskou svobodu a práva a taktéž měla žádati o podporu v organizaci našeho školství, navázati obchodní styky a t. p. Do delegace vešli za rolnictvo Jos. Bureš ze Sofievky, od měšťanstva — nyní zesnulý Ant. Doležal z Mlodavy, za školství — pisatel, a co tajemník svazu — Kydlíček. Bylo rovněž usneseno prositi vládu československou, aby zřídila na Volyni konsulat k obhájení zájmů jak občanů rep. Československé tak i bývalých příslušníků ruských. Vymahání cestovních listin bylo velice obtížné. Prozatímní vláda t. zv. Dyrektorie sídlila toho času v Radzivilově ve vagonech.

11. května sjeli jsme se v Mirohošti, a vyjeli do Radzivi ova přes býv. rakousko-ruskou hranici dále. Na výlohy obdržel každý člen delegace 3000 briven. Byla to cesta křížová v koňských vagonech — na hnoji. Nepchodli a nejistota provázely nás po celou cestu až do hranic ČSR. Konečně po 10 dnech trapné jízdy dorazili jsme do pohraniční stanice Lavočná. Všude se jeví evakuační ruch, neboť polská vojska opanovala kraj. Přesedli jsme do vlaku provázeného českými legionáři a jedem co delegace v II. třídě bezplatně. S námi zároveň jede četná delegace z Podkarpatské Rusi v záležitosti připojení kraje k ČSR.

Projíždíme malebným Slovenským, Moravou a Čechy. Do Prahy dojel jsme po 13 dnech. Cizinecký úřad vykázal nám byty. Avšak nehody nás pronásledovaly stále. Pořekadlo praví: „V Praze prý je tomu blaze, kdo má v kapse peníze.“ Naše hrivny však tam neměly žádné ceny. Kdo měl stříbro neb zlato, byl na tom lépe. Další starosti o naše potřeby vzal na sebe šefredaktor p. Věnceslav Švihovský býv. obyvatel Volyně. Započali jsme konati naši misi tím, že jsme uveřejnily v Nár. Listech a ve Venkově zprávy o účelu delegace jakož i o stavu našeho školství. Taktéž jsme vypracovali memoriiál ku předložení zástupcům vlády.

30. května nám byla ohlášena audience u p. presidenta. S tlukoucím srdcem vcházeli jsme do Hradu. Všude slušná nádhera, leč bez zbytečného přepychu. Žádné komonstvo, žádná stafáž. Ze všeho vane demokratický duch. Tajemník p. presidenta přijal nás velice vlídně a za několik minut, přesně v určenou dobu vešel tatíček Masaryk.

Stiskl nám všem přátelský ruku a — nesmělost rázem zmizela. Na to pronesl jsem blahopřání od Čechů z Volyně. President poděkoval a pravil, že náš kraj má v dobré paměti. Po té rozvinula se nenucená přátelská rozmluva beze vší etikety a dvornosti. Vylíčili jsme mu naše těžké poměry. P. Doležal vypravěl se slzami jak při dobývání m. Dubna bolševíky první dělový výstřel, namířený na jeho dům, usmrtil jeho 15 letou dcerku, odňav jí obě nohy. I v oku presidenta zaleskly se slzy. Slíbil učiniti pro nás vše co možné, avšak p. dotknul, že poměry na Volyni nejsou ještě ustáleny, a vlády se ustavičně mění. Odevzdali jsme mu memoriál. Slíbil, že jej bedlivě prozkoumá a navrhnul, abychom totožný odevzdali zástupci min. zahraničí p. radovi Štěpánkovi. Ohledně zřízení konsulátu čs. na Volyni ujistil nás, že záležitost ta bude vyřízena příznivě. Audience trvala hodinu. Vynesli jsme si z ní velice příznivé dojmy — přímo okouzlující. Tentokrát ještě měl p. president dobré vzezření a zdravou růměnou tvář. Rozloučil se přátelsky, propustil nás s opětným ujištěním že náš kraj nepustí se zřetele. Další naši misi zdržel vpád Maďarů na Slovensko, který však s pomocí statných legionářů a Sokolů byl vbrzku odražen.

Při návštěvě u p. rady Štěpánka, tento nás rovněž ujistil, že žádosti naše budou vyřízeny kladně.

Jelikož v čase pobytu našeho v ČSR Volyně ovládla Polska, ukázala se naše mise zbytečnou, ba vzniklo i podezření, že jsme agitovali v zájmu Ukrajiny, což ovšem bylo zcela bezpodstatným. Nicméně s nemalými obtížemi

Besídka.

Tiflis.

(Ukázka z knihy maj. Mečislava Lepeckého: „Sovětský Kavkaz“. S povolením autora překládá Inž. Alois Knotek.)

Tiflis má dnes výhled města evropského. Režim sovětský odcupil ho o veškeré známky exotismu. Přirozeně náleží to napsat na plus vlády, ale cestovatel pohlíží na město nějak smutně, když nenalézá v něm ničeho, co by poukazovalo na zajímavosti celého zakavkazského kraje. Z nedostatku místa mohl by se Tiflis nalézati docela dobře v Rumunsku, Bulharsku, Srbsku nebo v Gruzii, avšak za žádnou cenu nemohl by se umístiti v Polsku. Má zamálo Židů.

„Porovnání“ jest ovšem zdánlivé. Pod evropským šatem, v domech podobných jako v ulici železné, na pořádných asfaltech žijí lidé různí, ale svojí. O Gruziny otírají se jejich odvěční nepřátelé — Arméni, jimi zase pohrdají páni tohoto kraje — Tjurci, u výkladních krámů stojí v podivení zadumaní Osetinci, Abchazové, ševhu-

rové a celé desítky jiných horských plemen. V tom ohledu je Tiflis pravou směsicí.

Když v duchu srovnávám „ulici“ tífliiskou s ulicí Moskvy nebo Kijeva, musím se diviti: Tu, na Kavkaze, při těsných poměrech hospodářských, nedostatku i omezování politickém jsou lidé, o celé nebe veselejší, pohyblivější, pevnější sami sepe. Na ulicích Moskvy spatříme jenom tváře ponu é, smích zní tam cize, řekl bych trochu tvrdošijně. Docela jinak jest v Tiflise. Všichni lidé jsou tu pěknější, veselejší, upřímnější a méně utlačovaní. Ženy chodí lépe ustrojeny, mužové se častěji holí. Po čisté košili nikdo se tu neohlíží. Rusové tvrdí, že Grusie jest „očekem“ na hlavě Stalina, že jest „přetížena“ úvěry státními, že nikdy nepoznala hlou, i o manufakturní zboží není nouze. Možná, že to je příčina spokojenosti, nebo snad horká „nátura“? Jisto jest, že nápadný rozdíl tvoří pohled na ulici Tiflisu a Moskvy.

Cizinec v Rusku, tedy i v Gruzii musí kupovati svoje potřeby v krámcích, pro něho určených tak zvaných „torgsinách“ (obchod pro cizince.) Platí se ve zlatě, nebo cizí valutou.

Torgsiny jsou bohatě zaopatřené v dobré zboží, proto se nedivme, že jsou stále oblíbeny. Kde běže cizí peníze nebo zlato průměrný obyvatel sovětský? Teoreticky nemůže míti ani peníze zahraniční ani zlato. Také nespádno věřiti, aby nyní po tolika letech režimu komunistického mohl chovati úspory z let dávných, kdy ukládaní do banků, bylo vlasteneckou povinností. Vidno, že lid peníze má. Kupuje v torgsinách drahé, dobré zboží. Zaopatří si cizí valutu neb zlato docela snadno za papírové ruble. Peněžní obchody konají se na ulicích. „Černá bursa“. Peněžních spekulantů dost. Vstoupil jsem také do takového krámu „torgsinu“, všude přede mnou, za mnou slyšel jsem slova: čtyřicet pět za rubl. —

To znamená, že možno koupiti staré cárské zlaté ruble za 45 rublů sovětských. Mezi peněžními spekulanty pracují s úspěchem agenti G. P. U., kteří tak chytají „bohaté ptáčky“. Neměl jsem potřeby ani záměru, abych kupoval zlato, ale přece s velikou zvědavostí díval jsem se na takový pouliční obchod. Peněžní spekulant neupouta na sebe, chodí v šatech dělníka a pohlíží na mimojdoucí, jako by ne-

vymohli jsme si nové cestovní průkazy. Zpáteční cesta byla rovněž spojena s překážkami, ba jeden z členů nebyl propuštěn a musel se vrátit zpět.

Po druhé měl jsem příležitost spatřit pana presidenta v r. 1932 na VIII. Vsesokolském Sletu, když přijímal na nádvoří Hradu z balkonu cizozemské delegace. Tenkrát již bylo lze pozorovat únavu i duševní vyčerpání na tváři i těle. Pojala mně litost, že tyto ovace způsobují mu tolik obtíží, a proto zpráva o zřeknutí se vlády před dvěma lety mne nikterak nepřekvapila. Byl to čin pro ČSR velice vážný, neboť zbavil zem zmatků, které by byly nepochybně po smrti jeho co presidenta s novými volbami nastaly.

Převeliké účastnictví národa českého i cizozemských delegací na pohřbu genia nejvýraznější dokumentují uznalost a vděčnost za to co vykonal nejen pro svůj lid nýbrž pro lidstvo vůbec. Budiž i nám památka na tohoto veleducha povždy drahou!

Zajímavosti ze světa ryb.

(Dokončení ze str. 1.)

stranách; lesknavým nástrahám rybářů i vydrám, jež číhají v každé tůni; medvědům, těm lstivým rybářům, hlídajícím na měličkách, i orlům, věčně se vznášejícím s nataženými pařáty nad peřejemi. Která dravá šelma nebo pták nehodují rádi na lososu?

Ale jaký krutý osud mu příroda připravila, když dosáh cíle svého hrdinského zápasu? Smrt je jeho odměnou; náleží k armádě, kde každý bojovník je předurčen k zhubě. Na rozsáhlých trdlišťích se odehrává smutná tragédie. Nikdo by už nepoznal tu

nádhernou rybu, která vyplouvala před časem z moře. Zmizela všechna její krása. Je černá, s bílými a červenými skvrnami, kůže a šupiny má místy sedřeny, ploutve roztrženy — věru bědný pohled. Krátce poté, když párek lososů vyhrabal ocasy do hrubého písku poslední důlek pro jikry, ryby ztrácejí rychle životnost, potácejí

se v bystré vodě a brzy hyrou.

Tak končí král amerických vod a poslední smutnou kapitolu jeho života píše mrchožraví rackové a vrány, kteří se sletují do těch končin, aby hodovali na mrtvých lososech, vyčistili bystřiny a připravovali je pro novou oběť, až se začnou za rok od moře dráti noví lososi proti proudu.

Kronika.

Sjezd volyňského rolnictva.

Dne 10. září se koná v Lucku rolnický sjezd. Sjezdu se zúčastní vojvodské organizace rolnických kol, voj. organizace hospodářských kol, Svaz rolnických a hospodářských družstev v Lucku, revisní Svaz „Hurt“ a volyňský svaz selské mládeže.

Novým starostou v Lubomlu byl jmenován p. mrg. Kaz. de Berg, bývalý vícestarosta rovenský.

Ukončení Volyňských Trhů.

Dne 26. září Volyňské trhy byly uzavřeny. Celková návštěva dosáhla rekordní číslce — 120.000. Poslední dny byly uzavřeny četné obchodní transakce.

Polský let do stratosféry.

V závodech na balony v Legionowo se stává velký aerostát, s nímž bude proveden polský výstup do stratosféry. Balon bude mít kapacitu 120.000 krychl. metrů, z čehož lze si učinit představu o jeho rozměrech. Výstup bude proveden z Ojcowa nedařleko Krakowa, z údolí dobře položeného, protože chráněného proti větrům. Náklad expedice se odhaduje na 500.000 zlotých. Polští vzduchoplavci chtějí dosáhnouti výšky 30.000 metrů, čímž

by překonaly všechny dosavadní rekordy.

Spolupráce mezi Rumunskou církví a pravoslavnou církví v Polsku.

V Bukurešti dlí nyní hlava pravoslavné církve v Polsku metropolita Dionysij (občanským jménem Konstantin Valedinskij). Spolu s ním přijeli do Rumunska grodněnský biskup Savva a převon Feofan. Představitelé polské pravoslavné církve byli v Bukurešti přijati s velkou srdečností a jsou hosty patriarchy Mirona, rumunského Synodu a ministerstva kultu.

Ve všech projevech na recepcích a oficiálních manifestacích byla zdůrazňována nutnost těsnější spolupráce mezi sousedními pravoslavnými církvemi.

Slavnostní uvítání Mussoliniho v Německu.

Německá tišková kancelář oznamuje: Cesta Mussoliniho a Hitlera z mnichovského hlavního nádraží přes Mariánské náměstí k paláci prince Karla byla triumfálním pochodem. Obyvatelstvo hlavního města nacionálně socialistického hnutí, které v nepřehledném množství stálo po obou stranách bo-

uměl do těch počítati: Obchází „torgsin“, hledá, čeká. Za chvíli odchází na jiné místo. Vzpomínám na varšavské „černobursovnyky“ z dob devařavce v r. 1923.

Gruzini mají svoji vlastní národní abecedu. Nejsou to písmenky ani arabské, ani perské, ale docela neznámé pro národy civilisované, kteří užívají písma latinského. Bolševici ponechali Gruzínům jejich písmo. Všechny návštěvní tabule v Tiflisu jsou malované písmem gruziňským. Jenom v některých úřadech a to velmi zřídka uvidíme, že ruská řeč tu panuje.

Ulici ovládá jazyk gruziňský, ale po rusku možno se všude doptati. Celkem se mluví v Tiflisu po rusku velmi zle. Gruzini a Arméni jsou v celém svazku sovětském terčem humorů a vtipů pro ovládání jazyka ruského něco podobného jako u nás židé komolí polštinu.

Jako všecko na východě, také Tiflis je město staré. Již v V. století přesídlili se cárové gruziňští z Mechetu do Tiflisu. Jméno pochází od slova tbili t. j. „teplý“ někteří se domnívají, že od teplého podnebí, jiní od teplých pramenů vody, které v okolí města

vytryskují. Řeka Kura (po gruzínsku Mtkvari, po tjurksky Kijur) dělí Tiflis na dvě části: Plyne v hlubokém korytě, obě části spojuje osm mostů. Město rozkládá se v neckovité kotlině, otočené bezlesnou a jalovou vrchovatinou, ve stínu hory Davida 732 m vysoké. Město má 283 tisíc obyvatelstva a ráz velkoměstský. Gruzie pozbyla samostatnost teprve v r. 1801, do toho času byla několik věků útvarem státním, který podléhal různým změnám. Tiflis jako hlavní město viděl ve svých zdech Chazary, Huny, Peršany, Araby, Mongoly, Turky, Seldžuky a jiné národy a plemena z hor. Obleháno ho, dobýváno, páleno, se zemí rovnáno, ale Tiflis vždy se z ruin zvedal, léčil svoje rány a rozkvétal na novo. Posledně dobili ho Peršané (r. 1795). Tehdy zůstal doufáme, že naposled úplně zničený a vypálený.

Hora Davidova jako letní, černý mrak visí nad městem svou velikou kamennou hmotou, vede nad ní lanová dráha. V městě nastává večerem dusno, parno k nesnesení, vybrali jsme se tedy s p. Zaeským, polským konsulem na horu.

Přiznám se, že dojmy při jzdě ve

vysokosti několik set metrů nad městem na zrezavělém laně nebyly zrovna nejlepší. Nemohl jsem se ubrániti otázký:

— Přichází často nešťastné případy? —

— Samu sebou se rozumí — slyším odpověď, — bývají — —

Na štěstí dostali jsme se bez úrazu až na temeno hory. Vítr příjemně věje. Jdeme ho restaurace.

— Prosím o zmrzlinu — rozkazují číšníkovi a utírám si s čela hojný pot.

Tovaryš číšník pohlíží na mne s úžasem:

Co chcete?

Zmrzlinu, odpovídám znovu.

Ach, zmrzlinu? Tu nemáme obyvateli!

A co máte?

Je voda „boržom“ a „kvas“ —

A k jídlu? —

— K jídlu nemá ničeho! —

Rozumím, jsem přece v sovětech. Jdeme tedy až na samý kraj hory a hledíme dolů.

Pohled uchvacující, který nemůže se zaměnit s nejlepší limonádou, zmrzlinou nebo nejchutnějším řízkem.

hatě vyzdobených ulic, pozdravilo oba vůdce s nadšením, jež nebralo konce.

Několik minut před 10. hodinou přijel na nádraží říšský kancléř Hitler se svou družinou. Mussolini vystoupil z vagonu a říšský kancléř jej pozdravil srdečnými slovy a stiskl mu pravici. Pak Mussolini s Hitlerem vykonali přehlídku vůdcovského sboru Hitlerova. V průvodu z nádraží jel zástupce Hitlerův Rudolf Hess s gen. tajemníkem fašistické strany ministrem Staracem, zahr. ministři šl. Neurath a hr. Ciano, ministr propagandy Goebbels a Alfieri, šéf německé policie Himmler a ostatní italské hosté. Bohatá výzdoba města Mnichova zvláště vyniká na Mariánském náměstí, které je obklopeno pozlacenými sloupy na kterých jsou znaky německých a italských měst.

Již 20 milionů návštěvníků pařížské výstavy.

Pařížská výstava měla 26. září t. r. rekordní návštěvní den, a to 469.400 osob. Celkový počet návštěvníků dosáhl večer počtu 20 milionů.

Belgie byla zvolena do Rady Společnosti národů.

Schůze shromáždění Společnosti národů dne 28. IX. t. r. konala se po prvé v novém paláci Společnosti, ve vkusné zasedací síni, opatřené všemi vymoženostmi moderního stavitelství. Sál byl vyplněn téměř do posledního místa delegacemi, novináři a obecnostem majícím místa na galerii. Slavnostní náladě dal výraz předseda shromáždění Aga Khan, jenž zahájení práci v novém sále označil za svědectví normální plynulosti prací shromáždění a za projev víry Společnosti ve své osudy.

Tisíce světél září, tvoří, linie přímé, lámané, tu zase uspořádané obrazce a dále rozbíhají se bez uspořádání, září jako hvězdy v hluboké temné propasti, otvírající se tu pod mým nohama.

V jiný den pustili jsme se na výlet autem. Dlouho trvalo nežli jsme se dostali z labyrintu úzkých uliček starého města hrozně zapáchajícího a nečistého, mnoho kouře a dýmu jsme se nahltali. konečně jsme se ocitli na volné silnici, směřující na stranu jižní. Po obou stranách rozkládaly se pole a nějaké louky jako step holé. Lidé oblečení v různé cáry připravovali se na žně, ba na některých polích již se pracovalo.

Potkávali jsme karavany oslů, jezdců na koních v ospalém klusu. Slunce stálo vysoko, podnebí jasné a úpalné. Zastavili jsme se ve stínu silničních stromů. Nedaleko páslo se stádo ovců, starý pastevec v ohromné kožené čepici na nás zvědavě pohlíží.

Jdu k němu. — zdrastvujtě otče! —

Odpovídá: — Zdrastvujtě —, ale jak se ukazuje nezná více ani jednoho ruského slova.

Přijíždí jedno nákladní auto, potom

Poté bylo přikročeno k volbě nestálého člena Rady Společnosti národů, jehož místo bylo uprázdňeno ukončením mandátu španělska. Kandidátem na toto místo byla Belgie, jež byla jednomyslně zvolena 47 hlasy.

Ke konci schůze navrhl předseda Agga Khan, aby schválena byla resoluce, která odsuzuje ostřelování měst a civilního obyvatelstva v Číně.

Shromáždění jednomyslně schválilo resoluci, jež zní: Berouc v nálehavou úvahu otázku leteckého ostřelování otevřených měst i čínských lodí letectvem. Shromáždění tlumočí své hluboké pohnutí, které mu působí toto bombardování, přinášející smrt i civilním osobám, čítajíc v to velké množství žen i dětí. Resoluce prohlašuje, že není omluvy pro takové činy, jež v celém světě vyvolaly pocit hrůzy a rozhořčení a slavnostně je odsuzuje.

Japonská ponorka masakrovala bezbranné čínské rybáře.

27 září připlul německý parník „Scharnhorst“, který přinesl zprávu o hromadném námořním masakru, který je asi nejhroznějším, jaký byl kdy zaznamenán v dějinách. Německý parník přivezl 10 čínských rybářů, které jediné zachránil ze 300 mužů, kteří tvořili posádku asi 12 čínských rybářských lodí, na něž podnikla 22. září útok u Čilonkau japonská ponorka. Podle výpovědi trasečnicků čínští rybáři pokojně lovili ryby, když se po jednou vynořila japonská ponorka, jež na ně zahájila palbu a sestřelovala nemilosrdně jednu loď za druhou, zanechávajíc zraněné a umírající v zápase s vlnami. Jen jedné loďce se podařilo uniknouti. Zachránění jsou

druhé, třetí ...

— Co to — ptám se, — tolik lidí, kam jedou? —

— Nic zvláštního, dnes máme „podychodnoj“ den — sobotu, — odpovídá p. Zalesky, — všichni ti lidé jedou na „dači“ na „weekend“.

Také do Sovětů zavítal weekend. Trochu nespěšně vkřádá se do vzdálených krajů. Jistě odpočinek na vesnici leží na linii, kterou, vytýčila strana pro obyvatelstvo měst, náleží proto očekávat výsledky na kořist zdraví lidu. Při tom nedá se upřít, že na tíflijských dačách jest doposud velmi zle.

— voda není — léků nedostatek, tak odpovídali mi domácí lidé. Všecko potřeba z města voziti, pro vodu běhati až k prameni, několik km vzdálenému.

Při návratu do města zastavili jsme se na vysokém místě, pod kterým v dolině řeka Kura běží a omývá Tiflis. Z té vysočiny dobře bylo viděti v paprskách slunečních v jakém mraku kouře, který jako kámen usedá na plících, žijí obyvatelé města v době letní.

většinou zranění a byli dopraveni do nemocnice. Policie koná šetření, neboť se domnívá, že některé z napadených lodí byly vedeny v honkonském rejstříku.

Střelba po anglických policistech v Jerusáleme.

26 IX o 17.40 hod. byli britský okresní komisař v Nazaretu Leis Andrews a britský policista Mc Ewan usmrceni výstřely z revolverů ve chvíli, když opouštěli kostel v Nazaretu. Andrews byl ihned mrtev, poněvadž ho zasáhlo několik výstřelů do prsou, hlavy a žaludku. Mc Ewan skonal za půl hodiny po zranění do ramene a prsou. Ještě na dalšího britského příslušníka bylo několikrát vystřeleno, avšak nebyl výstřely zasažen. Výstřely tyto představují nejzávažnější krvavý čin v Palestině od britského obsazení a následovaly po čtrnáctidenním průměrném klidu. Bylo zahájeno ihned rozsáhlé vyšetřování. Předpokládá se, že pachatelé jsou z arabských kruhů.

Dopisy.

T. G. M.

Odešel synek chudé matičky, odešel jako žádný jiný v našich dějinách, odešel náš předrahý a tolik milovaný tatíček.

Každý z nás tam doma i zde za hranicemi nese si ve svém srdci odkaz našeho Prezidenta Osvoboditele.

Tatíček odešel, ale pronikl v duši každého z nás. Pronikl se natolik, že se stal svědomím celého národa.

Jsmo právem hrdí na našeho velkého genia, kterého nepřevyšuje žádná jemu současná veličina. Každý Čechoslovák musí býti hrdý na svůj národ, na národ, který dějinám lidstva dál takového syna.

Kéž duše naše prodchnou se krásnými zásadami Masarykovými a dovedou vychovat příští pokolení, které by dovedlo vyplnit tak skvělé příští stránky našich dějin, jako náš tatíček Masaryk.

Věra Kosková.

Masarykova tryzna v den jeho pohřbu 21. září v Lucku.

Od devíti hodin ráno scházeli se krajané a děti české školy aby společně vyjádřili soustrast nad úmrtím velkého syna národa T. G. Masaryka. V deset hodin byl stanoven začátek a do té doby byl naplněn sál školy. Černé záclony, trásně na lustrech a černým klotem potažená scéna jeviště, na níž na bílém sloupu spočívala černá busta v bílém kruhu osvětlená reflektorem. Před ní široký pás černého šlojíře od stropu až po zem, kde tolik květů tvořilo živý koberec. Jen tlumenný šepot a mlčení naplňovaly sál, než do něho sestoupily školní děti a pěvecký sbor z Boratína zazpíval „Kde domov můj“ a „Nad Tatrou se blý-

ská“. To vzrušení se nedá zapomět. Recitace Nad stolem presidentovým na to vyjádřila vznešené vlastnosti presidentovy a jeho sílu charakteru. Děti ze školy zazpívaly po slovensku případnou „Kdo za pravdu horí“ a po ní pan Mesner, předseda Matice přednesl smuteční projev. Opřel jej situaci doby a z ní vyzvedl postavu Osvoboditele jako apoštola pravé víry a tvůrce spořádaného státu. Zhodnotil jeho životní dílo a vyjádřil autoritu ve světě jím získanou. Vyvodil prospěch krajanů z jeho díla příčinu velikého zármutku všech lidí dobré vůle i odpůrců. Obrátil zřetel na jeho knihy a význam tohoto dědictví pro národ. V jeho nadlidské postavě, která se tyčí jako bůh, aby ukazoval jako maják cestu spásy a jistoty. Končil výzvou k Masarykově památce, aby se jeho úsilí a dílo vžilo a pomohlo vytvořit zrcadlo království božského na zemi co nejjasnější. (Řeč uveřejníme příště)

Po tomto projevu zazpívali Boratínští krásnou smuteční píseň, která přiměla k slzám nejednoho. Tu vystoupil bělovlasý pan řídící učitel Vlk, který přednesl vlastní vzpomínky na osobní styky se zemřelým presidentem při audienci na pražském hradě. Jeho zajímavé reminiscence vhodně zapadly do programu a dobře uvedly čtvrtý sbor z Boratína v pěkné harmonisaci. Na to pan Opočenský zazpíval vlastní píseň o Tatičku Masarykovi svým mužným hlasem a posledním sborem Bývalí Čechové opět od obětavých krajanů z Boratína byla tryzna ukončena.

Nebyla ukončena bolestná nálada v srdcích účastníků. Rozcházel se v

zamlklosti se skloněnými hlavami, tak veliký člověk a tak málo potřeboval pro svůj život, protože byl skromný. Je ho škoda, aspoň devadesátky mohl se dožít. Všichni cítili tu tíhu smutku a ve mnohém rašilo marné přání, aby směl také pražskými ulicemi doprovodit drahého presidenta.

Sešlo se jich mnoho a byl jich plný sál. Děti, dospělí z daleka i blízka přišli, aby vzdali hold památce genia českého národa. Přišli zástupci matičních odborů z Boratína, Teremna, Kněhynek, Stromovky, Miluše, Lipin, Huště, Josefína, Moskovštiny, Lipjan, ze všech okolních vesnic. Přišel pan farář Opočenský a p. Pospíšil, přišla rodina p. faráře Pařízka, všichni jimž bije v hrudi české srdce, přišli i židé, všichni, kteří ctí Masaryka a v něm národ Československý. Z ústředního výboru byl kromě předsedy přítomen p. Zeman ml., p. Flengr, p. Vlk, starodružník p. Vigner, a p. Rektor. Místní odbor zastupoval jednatel p. uč. R. Krejčí. Úředníci Matice a všichni členové zdejšího učitel. sboru a přední české rodiny zdejší, které považovali za krajanskou povinnost přijít.

Jmenovitě třeba připomenout účast loňských žáků, české školy, kteří nelenili ze všech konců přijít a projevit to, co jim káže srdce a obdiv k čověku bohátýru. To je třeba pochválit. Pochválit také sluší ochotu a obětavost zpěváků z Boratína, kterým za jejich hodnotné spoluúčinkování děkovat třeba především. Panu předsedovi třeba poděkovat za jeho vystižný projev, panu říd. uč. Vlkovi za případné vzpomínky a p. Opočenskému za pí-

seň. Všem přítomným sluší poděkovat za tak velikou účast a za projev jejich národní a mravní povinnosti. Tryzna Masarykova v Lucku byla krajanskou manifestací pro všechny dobré cnosti a zásady vyjádřené v jeho jméně. V jeho myšlenkách a s jeho heslem „Pravda vítězí!“ půjdeme do předu a zvítězíme.

— j p o —

Svatováclavská tradice.

„Svatý Václave, vévodo české země...! Píseň prostá, velebná, volající oddanými, důvěřivými, důtklivými hlasy k světcí, legendární postavě dějin, v jehož pomoc skládali důvěru Čechové odedávna, dávno ještě dřívě, než píseň tato vznikla.

Skladatel písně této je neznám; vznik její klade se do smutných časů v Čechách, kdy po tragické smrti Přemysla Otakara II. na moravském poli místo nezletilého Václava vládl v Čechách Otto Braniborský neblahé paměti. Tehda takové soužení nastalo v zemi, že skladatel písně k sv. Václavu dal jen výraz všeobecné tužbě utištěného národa, věřícího, že jen nadpřirozená pomoc může vytrhnouti lid z té bídě a strasti. Ve století XV. pak připojena byla sloka, v níž se zpívá: „— nedej zahynouti nám i budoucím. —“

Učený jesuita Bohuslav Balbín domníval se, že píseň „Svatý Václave“ složil arcibiskup Arnošt z Pardubic. Ale právě z doby Arnoštovy máme doklad písemný, svědčící o Balbínově omylu; v něm mluví se o písni svatováclavské jako o „odedávna zpívané“.

Známo je také, že král Vladislav

272.

kolik dní věděti budu, kde se nachází a budu moci podati náležitě zprávy.“

„Mějte ji stále na zřeteli a kdybyste mohl vypátrati něco z jejího soukromého života, bylo by mi to velmi vítáno. Prozatím jsem se vším spokojen a děkuji vám za námahu. Až bude celá záležitost skoncována, odměním se vám. V našem závodu není nic nového?“

„Nemohu ničím posloužiti. První prokurista byl trochu churav, ale již zase dochází do kanceláře.“

„Dobře tedy. Nebudu vás déle zdržovati, abyste stihl vlak. Jakmile dostanete zprávu o vtělení naší pohledávky do zemských desk, telegrafujte mi.“

Propustil milostivě svého prokuristu, který v jeho závodu obstarával důvěrné informace o všech četných klientech bankovního domu a jaksi sebevědoměji vracel se do salonu. Napadl tam pouze hraběnku. Hrabě vida skleslost Alicinu, vyzval ji, aby s ním vyšla do parku, snaže se ji poněkud potěšiti a povzbuditi. Rotbornovi bylo milé, že byl s hraběnkou samotén.

„Dostal jsem dobrou zprávu,“ sděloval, posadiv se vedle hraběnky. „Všechny dluhy barona Vukotiče jsou v mých rukou a mohu ho každé chvíle zničiti,“ pravil povýšeným

269.

lehnouti.

Odpust', milý strýčku, že nemoku Tvému laskavému pozvání vyhověti a do Červené přijeti. Sice bych velice rád se s Tebou sešel, ale po tom, co se stalo, uznáš zajisté, že bude lépe, když na čas necháme stezky mezi Červenou a Ředhoří zarůst. Snad po letech se ukáže, na čí straně byla chyba a bylo-li nutno k takovým zbraním sáhnouti. Tetince ruku líbám a Tebe objímáje jsem Tvůj vždy upřímně oddaný a vděčně pamětlivý Artur.“

Hrabě se rozhlédl po společnosti a potlačuje pohnutí, jako by se pohledem tázal, co společnost dopisu říká. Alice seděla se svěšenou hlavou, Rotborn kamsi k oknu se díval a hraběnka zamračená posupně koukala stranou.

„Tedy nepřijede,“ přerušil Rotborn mlčení a povstav, přiblížil se k Alici. Položil ruku na její rámě a druhou ji pohladil po tváři. „Přijede jindy a přijede brzy, o to se již postarám.“

„Ten se za poslední čas zvrhl,“ pravila hraběnka zlostně. „Od té doby, co se začal stýkat s takovými sprostými lidmi, naučil se od nich nezpůsobům. Čekal naposledy, že snad mu budu já sama psát a že ho odprosim za to, co mně udělal.“

Nerozčilujte se, hraběnko, zbytečně by-

II., panovník zbožný, ustanovil r. 1497 nadaci pro choralisty u sv. Víta, aby píseň k sv. Václavu byla denně v chrámě tom v kapli svatováclavské zpívána.

Ale nápěv starobylé písně dojímal nás, i když je zpíván zpěváky neumělými, prostým lidem. To proto, že mu jde od srdce a nám k srdci. Je to vroucí prosba nás všech: „Nedej zahynouti nám i budoucím!“ Petr Kámen.

Zpráva z české školy v Lucku.

Letošní školní rok začal velmi rušně, třebaže škola nebyla dostavěna a přes všechny potíže, které proto vznikly. Vyučuje se zatím ve čtyřech třídách se střídavým vyučováním. Pohyb žáků byl značný. Ze 163 žáků na konci škol. roku 1936—37 ubylo celkem 48 žáků. Z těch odešlo do gymnasií 8 žáků a do polských škol 13 žáků. Na počátku nového škol. roku přibýlo 45 žáků, takže nynější počet je 160. Přes značný úbytek se stav žactva snížil jen o 3. Škoda však, že nám dost žáků odešlo z neinformovanosti a nesprávných dohadů do jiných škol. Rozdělení žactva po třídách je méně rozdílné než loni. Ve třídách nejvyšší počet je 42, nejnižší 15.

Školní práce byly na dvou konferencích rozděleny a podrobné rozvrhy učiva znovu zpracovány. Bude vycházeno od výchovného plánu a k němuž se výuka bude přičleňovat jako k ústřednímu vedení. Vše se připravuje, aby to šlo dobře, aby se děti co nejvíce a co nejlépe naučily a aby si na českou školů rády vzpomínaly. Že se za poctivou práci zaslouží uznání a ohled je samozřejmě všem rozumným a

dobrým lidem. Že těžká vyučovací práce potřebuje klidu uzná každý prostý člověk. Že sluší předem odmítnout jakýkoli svévolný čin zasahující do činnosti školy dá se vypátrat z nařízení úřadu škole nadřazených. Proto vedení školy musí poděkovat těm, kteří ví, co je dovoleno a co je hřích.

— j p o —

Oznámení.

Do Zdolbunova a okolí!

Oznamuje se, že sokolská, odborová a putovní knihovna ČMŠ. jsou činné od 6—8 hod. večer.

Přespolním čtenářům půjčuje se každodenně o přestávkách mezi vyučováním.

Knihovny jsou ve škole.

E. Horák,
knihovník.

Hospodářský zpravodaj.

Po výmlatu obilí

je velmi důležité, aby zrno bylo uchováno na suchém a čistém místě, kde by bylo chráněno před vlhkem a kde by bylo zabráněno častému a škodlivému kolísání teploty v různých dobách ročních. Za tím účelem je zařízena v každém i nejmenším hospodářství sýpka buď na části obytnou nebo hospodářskou. Záleží velmi na tom, aby nebyla nad stájem, neboť by výpary mohly okny vnikati na sýpku a znečišťovati tu vzduch. Má-li býti všem požadavkům vyhověno, aby obilí bylo

schováno čisté, suché a bezvadné, musí býti sýpka za účelem, jemuž má uložiti, také zařízena. V prvé řadě podlaha. Mnohdy se dělá podlaha cementová, jež se ráda drobí a místnost je také chladnější. Nejlepší je podlaha prkenná, hladká, bez jakýchkoli spár, ve kterých by se mohli snadno udržovati škůdci (bilní a jejich zárodky. Prkna možno dáti také kolem zdi hlacice omítných a obílených do výše ca 40 cm. čímž se zabrání přímému styku obilí se zdivem, které je vystaveno zvláště na podzim a na jaře náhlým změnám teploty. Okna mají býti opatřena skleněnými tabulami, dobře zavíratelnými a kromě toho opatřeny sítkami. Celý prostor možno pak rozdělití pohodlně podle potřeby na jednotlivé oddíly pro různé druhy obilí. K udržování pořádku nesmí scházeti nikdy koště a lopata. Obilí na sýpce nelze jen tak nechati uložené, nýbrž ono vyžaduje podle způsobu sklizně

CENY OBIÍ.

Záznam 27.IX. volynské plodinové bursy.

Žito	zl. 21 50	za 100 kg
Pšenice	„ 27.—	„
Ječmen	„ 18.25	„
Oves	„ 17.50	„
Hřečka	„ 18.—	„
Proso	„ 18.50	„
Řepák	„ 65.—	„
Hrách	„ 30.—	„
Seno	„ 10.—	„
Sláma	„ 5.—	„
Jetel	„ 97.—	„

270.

ste si kazila náladu. Povídám opět, že přijede. Promiňte, přijel můj úředník, mám s ním cosi nutného vyřídití.“

Vyšel ven a zamířil k přijímacímu pokojí. Cizinec, který naň čekal, uctivě se uklonil. Rotbort pokynul mu rukou a vyzval ho, aby se posadil, usadil se proti němu.

„Nu, jak stojí záležitost?“ ptal se poněkud s vysoka.

„Vezu vše hotové. Náš dům převzal celou pohledávku na panství Ředhoř v úhrnné sumě čtyřistašedesát tisíc zlatých. Potřebné postupné listiny jsou právoplatně vyhotoveny a dal jsem nařízení našemu zástupci, aby pohledávku vložil na jméno pana barona do knih.“

„Dělali vám obtíže?“

„Pouze u úvěrního ústavu nechtěli pohledávku postoupiti, odvolávajíce se na to, že jejich částka je bezpečně kryta. Bylo nutno použití celého vlivu našich spojenců, aby povolili.“

„Kdy myslíte, že bude naše pohledávka do zemských desk vložena?“

„Nemohu určitě říci, chvátať jsem oznámiti, že hlavní věc je odbyta.“

„Zajedte odtud do Prahy a postarejte se, aby vtělení bylo učiněno co nejrychleji a aby o tom neodkladně byla podána úřední

271.

zpráva panu baronu Vukotičovi. Našel jste vhodnou osobnost, která by nás zpravovala o všem, co se v Ředhoři děje?“

„To je obstaráno. Bývalý vrchní správce je ve stálem styku s jedním hospodářským úředníkem, který slíbil každého dne psáti. Ale děla nároky na odměnu, rád by potom obdržel nějaké místo, protože se obává, že kdyby se to prozradilo, bude hned propuštěn. Dovolil jsem si ho ujistiti, že pan baron bude ho pamětliv.“

„Arci, takové lidi nemůžeme nechati padnouti. Mluvil jste již se zahradníkem Kocnerem?“

„Dvakráte jsem byl u něho, ale s tím je každá rozmluva marná. Tváří se jako španělský grand a když jsem se zmínil o náhradě, kterou by dostal, provdal-li by svou dceru, odbýl mě hodně surově. Není prý žádný otrokář, aby své děti k něčemu, co by je nešťastnými učinilo, nutil. Má prý zdráve ruce, aby se uživil a jeho děti že si také chleba najdou.“

„To má ještě trochu peněz, na které se spoléhá. Až ty dojdou, bude zpívat jinou. Počkáme na jeho vystřízlivění. Dceru jeho jste viděl?“

„Ani jsem jí nespátril. Hádám, že není doma a obstaral jsem pátrání po ní. Za ně-

také ošetřování a práce, aby se neznehodnotilo, případně nezkazilo. Platí to hlavně o obilí špatně sklizeném a nedostatečně suchém a dále o obilí určeném k podzimnímu osevu a mláčeném přímo s pole. Tyto případy padají na váhu zvláště v deštivé sklizňové době. Tu nutno věnovati uchování obilí skutečnou péči a dohled, aby se nám neznehodnotilo. Ztuchne-li a zkeží-li se, kdo nám nahradí ztrátu a námahu? Sypte se proto na tenké vrstvy a třeba i do více oddílů na sýpce a denně několikrát se přehazuje. Vnořením ruky do obilí se snadno přesvědčíme o jeho okamžitém stavu. Přebytná voda se tak pozvolna vysuší, nezapaří se, aniž dozná jeho hodnota nepatrné změny. Považme, že tu přechováváme semena nejen k příští sklizni, ale také zboží za účelem dosažení zisku jako odplaty za celoroční práci a zásochy pro celou domácnost.

Z Chmelného trhu.

CHMEL.

Žatec 25 IX.

Také v úplynulém týdnu potrvál zájem o žatecké chmele v některých dnech s větším nebo menším důrazem

a opět bylo na venkově mnoho chmele vykoupeno. Odhaduje se, že od počátku sezony bylo v oblasti žatecké i z venkova odebráno na 100.000 c. c. Koupaly se zase všechny druhy chmele. Kdežto u středních chmelů je stále ještě dosti značná nabídka, jsou přiměřeně i na trhu vzácné, jejich

ceny jsou pevné a platí se za ně na venkově Kč. 900.— až 975.—.

Ceny žateckého chmele všech jakostí pohybují se v rozpětí

Kč 700.— až 1050.— za 50 kg.

V několika případech podařilo se obchodu získati chmel i za cenu pod Kč 700.—.

Veřejná známková chmele v Žatci ověřila a vyexpedovala do dnes 9000 žoků v čisté váze 23.000 c. c. žateckého chmele letošní sklizně.

Český odbor Jednoty chmelařské v Žatci.

Důležité pro ženy!

MODERNÍ KONCESOVANÉ K U R S Y

stříhu, šití a modelování

Liji Burko (Chorower)

Diplomovaná mistryně v Polsku
a Paříži.

RÓWNE, UL. 13 DYWIZJI Nr. 10.

Oznamuji tímto, že zápis do kursů koná se nepřetržitě.

Kurs trvá 6 měsíců.

Pro dojíždějící sleva.

Zápis denně od 10—14 a od 15—19

Kursy absolvovaly a nyní navštěvují též české dívky.

Český obchod se střížním i galanter- ním zbožím:

Kanafasy, purpury, zástěry,
prádlo, šatové látky a jiné.
Barvy trvalé!

Vše v nejlepší jakosti u firmy

V. VOLANSKÝ

Zdolbunów, ul. Narutowicza 6.

JEDINEČNÁ PŘÍLEŽITOST naskytá se prozíravým hospodářům !!!

V y p r o d á v á m e za nízké likvidační ceny, pokud zásoba stačí

velevýkonné ČISTÍCÍ MLÁČICÍ GARNITURY to jest:

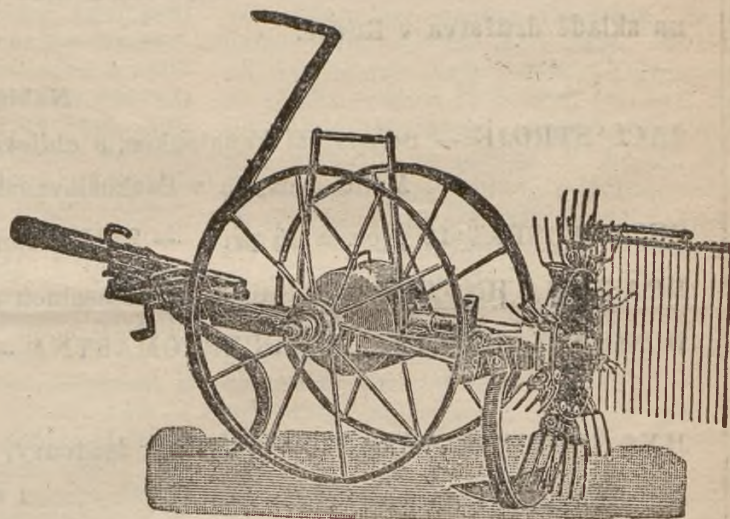
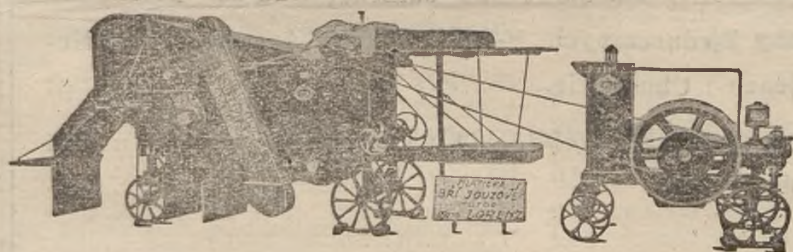
motory orig. LORENZ, mlátičky BRATŘÍ JOUZOVÉ snadné v obsluze,
úsporné v pohonu, konstrukce pevné, jednoduche, oprav nevyžadující.

Pro sklizeň bramborů K O P A Č K Y „NOVÝ IDEAL“

s pérovými vidlicemi, zachycovací brankou,
nerozhazují a nerozbíjí brambory.

Pro výmlat jeřelového semene: VYLUŠŤOVAČE TRIUMF

s patentními hřebcovými bubny, docilují velkého výkonu, vymlátí a vyčistí na jedno podání, zaručeně nedrtí semeno.

Stroje si prohlédněte a informujte se ve skladě známé solidní firmy:

Rudolf Jozef a spol.,

v ZDOLBUNOVĚ, ul. Kościelna č. 7. (vedle Kasy Skarbowej)

Celé Volyni jsou známa
nejchutnější piva
z parostrojního pivovaru

V. ZEMANA v Lucku.

Specialita pivovaru

— „SAKURA“. —

Doporučuj všude

tohoto českého podniku
znamenitý mok.

Inserujte u nás!!!

Všichni kupujeme u firmy **G. VUGMEJSTER**, Rovno, ul. 3. Maje 129.,
poněvadž všechny větší textilní továrny zřídily u firmy G. Vugmejster
sve komisi sklady a jmenovitě:

- 1) Továrna soukenného zboží F. Rabinowitz & Synové — Bělsko.
- 2) Továrna soukenného zboží H. Landsberg, Akc. Sp.
- 3) Továrna výrobků hedvábných Akc. Sp. Klinge & Schulz.
- 4) Továrna vlněného a kamgarového zboží P. Gerszowski & Sp.
- 5) Továrna plyše Teodor Finster.

Na skladě stále obrovský výběr nejnovějších výrobků těchto
továren a rovněž výrobků Žirardovských závodů jako: plátna lněná a
bavlněná, brezenty a j.

Ceny tovární — bez smlouvání!

Vlněné látky na paleta a mužské úbory od 5 zl. za metr.

Mimo toho na skladě G. Vugmejstra je stálý výběr kožešin
a hotových kožešinových palet francouzských façon, a to: pižmovcových,
fokových, hříběčích, teletinových, krtkových, murllových a j.

C e n y n e j n í ž š í !

! Nekupujte, pokud jste se neinformoval u nás a nechybíte !

Czeska Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa w Równem
(ČESKÉ HOSPODÁŘSKÉ DRUŽSTVO v ROVNĚ) ul. 3. Máje 149. telef. 533.

oznamuje, že právě došly z BRANDYSA n./L. ČSR
světoznámé a skutečně nejlepší MELICHAROVY

secí stroje

lžičkové „UNIKUM“ a trybové „PATRIA“

Všichni, kdož si stroje předem objednal a také ostatní zájemce o ně zveme k odskráni a pichlídce strojů
na skladě družstva v Rovně.

Nabízíme Vám také:

ŽACÍ STROJE — nejnovější konstrukce, s olejovou lázní a ocelovým válem výroby světoznámých továren
Melicharových v Československu.

SUPERFOSFAT 18 proc. a 16 proc. — Zjednoczonych F-k Superfosfatowych v Polsce, Warszawa Kredytowa 4.

DRASELNÁ HNOJIVA — (Kainit, sůl draselnou a kalimag) výroby Spółki Akc. Eksplo. Soli Potasowych.

DUSIKATÁ HNOJIVA A SUPERTOMASYNA — výroby Zjednoczonych F-k. Związków Azotowych w Mo-
ścicach i Chorzowie.

JINÉ STROJE A NÁŘADÍ — mlátičky, žentoury, mlýnky, pluhý, kultivátory, pařáky a jiné, výroby místní
i zahraniční. —

SKLADY: v Rovně ul. 3-go Maja Nr. 149., v Zdobunově ul. Narutowicza Nr. 8. (u pp. Otmara a Kloučka),
ve Volkově (u p. VI. Mráčka), v Kvasilově (u p. V. Červenky.)

Ceny konkurenční.